

Globaal Plan van Aanpak

Integrale preventie aanpak jongeren -

Vrijtijdsbesteding

Noardeast-Fryslân en Dantumadiel
2022-2023

In dit globale plan van Aanpak (wat een grove schets is) wordt ingegaan op de mogelijkheden die beide organisaties Sport Fryslân en Welzijn Het Bolwerk, gezamenlijk met MDT, voor de jeugd/jongeren in Noardeast-Fryslân en Dantumadiel willen bieden als aanvulling op het bestaande werk van beide organisaties en om via een attractieve werkwijze voor de jongeren een plus te organiseren in de post Coronatijd. Daarnaast sluiten we hiermee aan bij en versterken de ontwikkelingen in de gemeenten op het gebied van preventie.

Met onze inzet en activiteiten leveren we een bijdrage aan de jeugdproblematiek en maken we de vrijetijdsbesteding van jongeren zinvoller. Zij maken kennis met verschillende vormen van vrijetijdsbesteding, zodat zij hun talenten kunnen ontwikkelen en leren waar hun interesses liggen. Jongeren worden actief gestimuleerd lid te worden van sport- en beweegaanbieders of anderszins maatschappelijk actiever te worden en zich (als vrijwilliger) in te zetten voor hun omgeving.

Dorpshuizen, sport- en cultuurverenigingen spelen een belangrijke rol in de leefbaarheid in dorpen en wijken. Een lidmaatschap is niet alleen goed voor sociale contacten, maar ook voor ontspanning en gezelligheid. Door het organiseren van activiteiten zorgen verenigingen dat jongeren zich thuis voelen in hun dorp of wijk. Echter het verenigingsleven in Fryslân staat onder druk, blijkt ook uit onderzoek van het Fries Sociaal Planbureau (FSP). Met dit initiatief willen we jongeren meer binden aan de verenigingen. Als sporter of als vrijwilliger.

Het gezamenlijke doel is om jongeren zo gelukkig en gezond mogelijk te laten opgroeien. Het terugdringen van het alcohol- en middelengebruik onder jongeren is hier een onderdeel van. Hiermee sluiten we ook actief aan op de gemeentelijke ambities van het programma Jongeren op Gezond Gewicht en de ontwikkelingen rond het IJslandse (straks Friese) preventiemodel. Bovendien sluit de samenwerking goed aan op het Programma 3 Soarch & Wolwêzen van beide gemeenten, de werkplannen Jongerenwerk 2022 en het uit te werken samenhangend welzijnsbeleid van de welzijnsorganisaties.

De inzet via deze Aanpak 'Integrale preventie aanpak jongeren – Vrijtijdsbesteding' staat niet op zichzelf, is onderdeel van het grotere geheel aan inzet voor jongeren. De drie partners in dit project willen deze extra inzet aan laten sluiten bij de eigen inzet die via de afspraken met de gemeenten zijn gemaakt en de ontwikkelingen in de gemeenten. Zodat het Jongerenwerk in de breedte wordt versterkt door complementair te werken en aansluit bij de ambities die beide gemeenten in hun eigen beleid over Jongerenwerk hebben vastgelegd.

De projectleider vervult een actieve rol in de afstemming van al deze ontwikkelingen, zodat het in de uitvoering effectief bij elkaar komt, elkaar versterkt en deze aanpak ook kan fungeren als vliegwiel in deze ontwikkelingen.

SPORT FRYSLÂN, BEWEEGTEAM NOARDEAST-FYSLÂN EN DANTUMADIEL

Jongeren zijn vanwege corona minder gaan bewegen; 4 op de 5 jongeren beweegt te weinig. Daarnaast geeft de helft van de jongeren aan zich gespannen of zelfs gestrest te voelen. Sport blijkt voor de jeugd verreweg de belangrijkste vrijetijdsactiviteit. Dat is mooi want sport- en beweegdeelname zorgt ervoor dat een kind zich motorisch, mentaal en (psycho)sociaal-emotioneel optimaal kan

ontwikkelen (Bailey et al., 2013). Kinderen en jongeren kunnen met sport en bewegen hun emoties kwijt, zij vinden er rust, afleiding in én het draagt bij aan hun zelfvertrouwen en gevoel van eigenwaarde. Zeker voor kinderen en jongeren die opgroeien in gezinnen met een laag inkomen, die vaak klein behuist zijn en in achterstandswijken en -dorpen wonen, is dit belangrijk. Zij hebben het extra zwaar in de coronacrisis gehad, waarin iedereen veel thuis is en de (financiële) zorgen, spanningen en stress in huis toenamen.

Sport en bewegen is het middel om jongeren te beïnvloeden. We zetten daarom in op de bestaande verenigingsstructuur. Een goede samenwerking met sport- en beweegaanbieders is essentieel. De Buurtsportcoach verbindt sport- en beweegaanbieders en jongeren. Dit kan zijn op sportief gebied (meedoen aan een sport) en op maatschappelijk niveau (een taak uitvoeren binnen een vereniging). De focus van het beweegteam lag de afgelopen jaren sterk op het verbeteren van de kwaliteit in het bewegingsonderwijs, m.n. in het basisonderwijs. Er zijn een aantal ontwikkelingen die het rechtvaardigen het accent te verleggen naar meer aandacht voor sport en bewegen in het sociale domein en gericht op de doelgroep 12+. Naast een uitvoerende rol hebben de buurtsportcoaches hierin ook meer en meer de rol van aanjager en verbinder. Met dit plan nemen we alvast een voorschot op deze koerswijziging.

Ambitie wat we willen bereiken?

- De relatie met de doelgroep jongeren versterken.
- Ons belang is om zoveel mogelijk jongeren in beweging te brengen en bij sportverenigingen te laten participeren. Kinderen die opgroeien in armoede kunnen via het Jeugdfonds sport en cultuur lid worden van een vereniging. Al onze buurtsportcoaches zijn ambassadeur en zetten zich actief in.
- Het belang voor de jongere is dat hij/zij de eigen talenten ontwikkelt, sociale contacten krijgt, leert samenwerken en zich maatschappelijk ontwikkelt.
- Het belang van de sportvereniging is dat ze worden geholpen in werkzaamheden en mogelijk nieuwe leden erbij krijgen. Vitale sportverenigingen leiden tot een vitale mienskip.

WELZIJN HET BOLWERK

Jongerenwerk is preventief en draagt bij aan een vroegtijdige en integrale aanpak rond gesignaleerde problemen. Er wordt zowel met individuen als groepen gewerkt, waarbij de nadruk ligt op jongeren in een kwetsbare positie. Het zijn vaak niet de jongeren zelf die kwetsbaar zijn, het is de situatie die ze kwetsbaar maakt. Bijvoorbeeld als ze in de pubertijd terecht komen, hun ouders gaan scheiden of ze te maken krijgen met foute vrienden of te hoge verwachtingen. Als de Jongerenwerker een band heeft met de jongere, kan dit ertoe bijdragen dat de kwetsbare situatie niet tot problemen leidt. Kerntaken van Jongerenwerk zijn signalering, informatie en advies, activering en coaching.

De Jongerenwerker werkt zowel vraaggericht als outreachend. Veel van het werk is ambulant. We komen op scholen en leggen contact met jongeren op straat, school, keet, jeugdhonk en dorpshuis en houden contact via social media. We leggen contact, bouwen een vertrouwensband op, inventariseren vragen/wensen en dagen hen uit zelf actief mee te doen. Daarnaast ondersteunen we vrijwilligers die met jongeren werken, zoals de besturen van jeugdsozen.

Doelen vanuit Welzijnswerk:

- De eigen kracht van jongeren aanboren/inzetten; jongeren helpen hun talenten te benutten en eigen verantwoordelijkheid te nemen.
- De weerbaarheid van jongeren vergroten; hen ondersteunen bij het oplossen en voorkomen van en leren omgaan met problemen.
- Jongeren in beeld houden en vlot inspelen op wensen en behoeften.

MAATSCHAPPELIJKE DIENSTTIJD (MDT)

MDT 'Zoek het uit!' draait sinds 2 jaar in de gemeenten voor jongeren die geen werk hebben of niet naar school gaan. 68% heeft na afloop van het traject een nieuwe invulling gegeven aan zijn of haar leven, d.m.v. het starten met een opleiding, het vinden van werk of doen van vrijwilligerswerk.

MDT Grensverleggers (Sport Fryslân) is net gestart. MDT 't Stationnetje gaat in januari 2022 starten in Dantumadiel. En na subsidietoekenning door ZonMw start in februari 2022 MDT Divers.

MDT is gericht op alle jongeren van 14-27 jaar. De MDT projecten werken nauw samen en proberen zoveel mogelijk jongeren in aanraking te laten komen met MDT.

MDT staat voor Maatschappelijke Diensttijd, een ontdekkingsreis voor jongeren naar de beste versie van zichzelf. Een kans voor jongeren om hun talenten te ontdekken, van betekenis te zijn, nieuwe mensen te ontmoeten, de mogelijkheden in de regio te ontdekken en om duurzame keuzes te maken voor de toekomst. MDT kun je doen naast schooltijd of werk maar ook bijvoorbeeld als je (tijdelijk) niet naar school gaat of een baan zoekt. Er is altijd een fysieke plek waar jongeren naar toe gaan om aan de slag te gaan, samen met andere jongeren.

Jongerenparticipatie is het uitgangspunt bij MDT. Hierbij gaat het om betrokkenheid en verantwoordelijkheid van jongeren bij alle onderdelen van het project en hun eigen MDT-traject.

Zie www.mdt.frl

Ferron 14: Wat leuk dat we mijn idee echt gaan doen! En dan neem ik mijn camera mee en wil ik daar ook nog wel even bij helpen.

Rashid 16: Tijdens de laatste dag van de uitvoering van sportactiviteitenweek: Ik heb geen zin in vandaag, omdat het jammer is dat het de laatste dag is, ik vind het zo leuk om te doen!

SAMENWERKING EN DOELEN 2022-2023

MDT 'Zoek het uit!', Het Bolwerk en Sport Fryslân hebben dit jaar samen met jongeren en het sociaal domein (Gebiedsteammedewerkers) intensief samengewerkt in het kader van de beschikbare middelen van Jeugd Aan Zet en MDT Perspectief voor de Jeugd.

Hierbij hebben 40 jongeren uit de 2 gemeenten zich 32 uur ingezet bij MDT Perspektyf en deden meer dan 450 jongeren mee aan de 'Wer ris wat te dwaen wiken'.

De kracht zit in de combinatie van:

- De ideeën, het enthousiasme en de creativiteit van jongeren, de combinatie van kwetsbare en niet kwetsbare jongeren,
- de organisatiekracht van buurtsportcoaches,
- het persoonlijk benaderen van jongeren,
- het laten participeren van jongeren en de coaching door jongerenwerk en MDT,
- de signalerende en verwijzende functie en het bereiken van ouders door het sociaal domein,
- het benutten van het brede netwerk van ons allen,
- de aantrekkingskracht van activiteiten en het samen doen.

De meerwaarde van deze samenwerking bleek uit het bereiken, het aanspreken en in beweging krijgen van jongeren. En de betrokkenheid en verantwoordelijkheid van jongeren was hierbij groot.

Met dit gezamenlijke Plan van Aanpak willen we de intensieve samenwerking de komende 2 jaar voortzetten.

Doelen 2022-2023

- Bijdragen aan aanpak jeugdproblematiek en preventie, zoals verminderen overlast, eenzaamheid, middelengebruik e.d., d.m.v. het actief stimuleren en kennis laten maken met zinvolle vrijetijdsbesteding, talentontwikkeling en ervaren om van maatschappelijke betekenis te zijn.
- Weten, delen en doen – de resultaten worden gedeeld met de gemeenten en gebruikt als input voor ontwikkelingen en versterken van de ambities van de gemeenten. Er wordt een actieve bijdrage geleverd aan het verder ontwikkelen en implementeren van het Friese preventiemodel.
- Groter bereik van jongeren.
- Versterken van de inzet jongerenwerk en buurtsportcoaches, de doelgroep van de buurtsportcoaches uitbreiden met jongeren.
- De gezamenlijke werkwijze van jongerenwerk, buurtsportcoaches en MDT verder ontwikkelen en borgen voor de langere termijn.
- Bijdragen aan de borging van de werkwijze van MDT in de regio.

Werkwijze

- We hanteren een community based aanpak en gaan daarvoor in gesprek met de belangrijkste stakeholders.
- Nauwe samenwerking tussen jongerenwerkers, buurtsportcoaches, MDT, jongeren en Gebiedsteam 18-;
- Gezamenlijke expertise en elkaars netwerk inzetten van buurtsportcoaches, jongerenwerk en MDT. En daarbij benutten en stimuleren van de ouderbetrokkenheid, van de samenwerking met scholen, verenigingen en kerken;
- Regelmatige activiteiten roulerend in de dorpen en scholen (Vo-onderwijs, VSO, Mbo). Activiteiten zijn gericht op sport en beweging, cultuur en MDT, aansluitend bij de ideeën en behoeften van jongeren, versterkend wat er al is aan activiteiten en wat nodig is.
- Inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen in de gemeenten en in de stad en dorpen, zoals overlast, middelengebruik, eenzaamheid;
- Extra aandacht voor vraagstukken van kwetsbare jongeren;
- Jongeren die zich inzetten als vrijwilliger;
- Jongerenparticipatie als uitgangspunt;
- Weten, delen en doen: We registreren onze inzet en er worden op drie niveau's gegevens verzameld: aantallen, tevredenheid over professionals en de organisatorische aspecten, de ervaren effectiviteit van de activiteiten. Met de resultaten kunnen we het gesprek voeren met deelnemers, belanghebbenden en de gemeenten over de sterke en de verbeterpunten in de aanpak. En geven we input voor verdere beleidsontwikkeling.

Er wordt een kerngroep geformeerd die bestaat uit: projectleider, Sport Fryslân, Het Bolwerk, MDT, beleidsambtenaar.

En daarnaast een werkgroep bestaande uit: jongerenwerkers, buurtsportcoach, jongeren, sociaal domein, onderwijs, projectleider.

Werkplan

Fases 2022-2023	Verantwoordelijke	Deadline
Startfase Plan van Aanpak en resultaten beschrijven, waarbij PR-plan en jaarkalender (tot de zomervakantie) hiervan deel uit maken. Afgestemd met kerngroep en daarnaast met gemeenten, scholen, sociaal domein, MDT en jongeren.	Het Bolwerk en Sport Fryslân, o.l.v. projectleider	1 april 2022

Eerste zichtbare activiteiten vinden plaats in de voorjaarsvakantie 2022 op verschillende plaatsen in de gemeenten. Vanaf het allereerste begin willen we jongeren betrekken, binden en boeien, waarbij participatie het uitgangspunt is.		
Uitvoeringsfase 2022 – Werken met de jaarkalender (activiteitenkalender) – Doorlopende PR gericht op jongeren en ouders – Inzet op/met scholen voor de langere termijn vormgeven – Afstemming met verenigingsleven (sport en cultuur) – Inspelen op vraagstukken van jongeren (zoals eenzaamheid, vrijetijdsbesteding, middelengebruik, financiën, gezondheid) – Ondersteunen lokale initiatieven – Samenwerking met de MDT projecten versterken – Plan van aanpak 2023 maken met jongeren, sociaal domein, scholen	Sport Fryslân, Het Bolwerk o.l.v. projectleider	31 dec 2022
Uitvoeringsfase 2023 – Werken met de jaarkalender (activiteitenkalender) – Doorlopende PR gericht op jongeren en ouders – Inzet op/met scholen voor de langere termijn vormgeven – Afstemming met verenigingsleven – Inspelen op vraagstukken van jongeren (zoals eenzaamheid, vrijetijdsbesteding, middelengebruik, financiën, gezondheid) – Ondersteunen lokale initiatieven – Samenwerking met de MDT projecten versterken	Sport Fryslân, Het Bolwerk o.l.v. projectleider	31 dec 2023
Evaluatie en Door-ontwikkelfase Doorlopende monitoring (Weten, delen en doen), evaluatie, afhankelijk van de uitkomsten het borgen van de samenwerking op langere termijn. Continuering is uitgangspunt.	Sport Fryslân, Het Bolwerk gemeente o.l.v. projectleider	Juni 2022 Januari 2023 Oktober 2023

Dit Plan van Aanpak wordt na toekenning verder uitgewerkt in een meer gedetailleerd programma. Bij de invulling hiervan wordt aansluiting gezocht bij bestaande activiteiten van jongeren, op korte termijn te realiseren activiteiten en aanvullend hierop worden activiteiten ingezet, zodat het voor de jongeren een logisch geheel aan inzet wordt. Dit krijgt concreet vorm in de Startfase en zal in de Kerngroep vastgesteld worden.

Kosten gemeenten Noardeast-Fryslân en Dantumadiel	2022-2023
36 uur p.w. (verdeeld tussen jongerenwerk en buurtsportcoach)	178.000
Projectleiding	17.500
Activiteitengelden	20.000
Sub Totaal	215.500
MDT (gericht op borging, is aanvullende financiering naast de subsidie van ZonMw)	25.000
Totaal	€ 240.500

Met deze intensivering van de samenwerking willen we jongeren uit beide gemeenten bereiken en een stevig impuls geven aan het versterken van het Jongerenwerk, MDT en de Buurtsportcoach.

En daarbij een actieve bijdrage leveren aan het te ontwikkelen beleid en implementatie daarvan. Hoewel dit vooralsnog met eenmalig geld uit de Coronamiddelen van beide gemeenten mogelijk wordt, hopen we wanneer de resultaten positief zijn dat dit een stimulans voor beide gemeenten is om dit als een meer permanent programma te willen benutten.

23 november 2021

Eelke Nutma, directeur Welzijn Het Bolwerk

Remco den Dulk, regiomanager Sport Fryslân

Wietske de Koe, projectleider MDT